

Ny Valosoa sy hadihady

Tsy fitanana ny teny nomena

Fositra iray mahapotika ny firenena ataon'ny fitondrana Rajoelina

Miandry inona ny mponin'Antananarivo renivohitra, fa efa tenin'olon-dehibe, efa lahiantitra mihitsy aza, izao no niteny aminy ny amin'ny hanaterana ny fako any aminy, fa izy no tomponandraikitra amin'ny fako miandrona raha misy izany telo taona lasa izay, kanefa tsy nisy nanatitra. Efa nisy nitarika iny olom-pirenena iray, na dia niaro politika aza tsy maninona izany, fa ny fanatanterahana ny nifanarahana eto no tokony hajaina. Mila hajaina ny teny nomena, fa hafahafa ihany raha miseho ho olon-dehibe manan-kaja kanefa tsy mitana ny nambara ampahibemaso ho ren-tany ren-danitra. Tokony hisy teny malagasy mazava hamaritana ny toetran'olona manao toy izany.

Ny olana lehibe eto amin'ity firenena ity, dia ny tomponandraikitra tsy mitana ny teny nomena an'ny vahoaka malagasy nifidy azy. Iaraha-mahalala tsara izany raha miresaka ny Ben'ny tananan'Antananarivo renivohitra Vazahabe, na ihany koa ny filohan'ny Repoblika Andry Rajoelina. Maro teny nataon'izy ireo indrindra tamin'ny fampielezan-kevitra fa may ny te hahazo toerana fotsiny. Avy eo, aty aoriana zara raha misy notanterahina ny teny nambara. Raha tsy hilaza afa-tsy ny toy ny hoe hiova endrika, hadio amin'izay Antananarivo, hilamina ny mponin'Antananarivo satria mitovy loko amin'ny filohan'ny repoblika ny tenany, sns... Aiza anefa izao ity renivohitr'i Madagasikara ity? Renivohitra anisan'ny maloto indrindra aty Afrika. Toy izay koa ny an'ny filohan'ny repoblika. Nampilendalendaina ny vahoaka malagasy, fa hiha-

tsara ny fari-piainana anaty fotoana fohy, ho mora ireo entana fanjifan'ny mponina andavanandro, ho foana ny delestazy, sns... marobe tsy voatanisa. Ankehitriny, ny Malagasy no vahoaka faraidiny indrindra maneran-tany, tafakatra 85% ny tahan'ny fahantrana, ary tsy hita soritra velively mihitsy izay fanantenana ny amin'ny hihatsaran'ny fari-piainany.

Moa tsy miendrika famitaham-bahoaka tsotra izao ve izany? Ary ho hatraiza izay famitaham-bahoaka izay, indrindra miditra indray amin'ny rivotry ny fifidianana 2023, izay efa tsy andrin'ny ny eo anivon'ny fitondrana ka misy hatrany ny fangalarana fiaingana amin'ny fampielezan-kevitra ataony efa volana maromaro lasa izay. Manoloana izany, mitazan-davitra sy milalao tanana fotsiny ny eo anivon'ny Fitsarana Avo momba ny Lalampnanorenana na (HCC), amin'ireo fanitsakitsahana ny lalampnanorenana. Tsy manan-kambara na tsy ahitan-teny ireo lazaina ho sehatra miady amin'ny kolikoly manoloana ireo tranga samihafa anaovana fitarainana na efa iarahana'ny besinimaro mahita izao. Etsy ankilany, rotiky ny tsy fandriampahalemana ny fiainam-bahoaka, ary tsy maharesy tosik'izany ireo lazaina ho mpitandro filaminana hatreto, sns... Izay sisa no niafaran'ilay firenena ary mampahy ny hoaviny. Ny antony fototra iray lehibe amin'izany, ny tsy fitanana ny teny nomena... fa zavatra hafa indray no ezakezahina rehefa tonga eo amin'ny toerana.

Sôh'son

FILOHA RAVALOMANANA

Akaiky sy tsy misy elanelana amin'ny vahoaka hatrany

Ny filoha Ravalomanana tany Alakamisy Ambohimaha.

Vita soa amantsara ny fankalazana ny tsingerintaona nahaterahan'ny filoha Marc Ravalomanana tany Fianarantsoa, ny alatsinainy 12 desambra lasa teo. Teo ihany koa ny nanaovan'ny antoko TIM ny kogresim-paritra ho an'ny faritra Matsiatra Ambony. Talanjona ny rehetra, fa na andro alatsinainy fiasana sy fianarana aza dia tsy nahasakana ireo mpikatroka TIM marobe, sy ireo fikambanana maro ary olon-tsotra izany andro alatsinainy izany. Rehefa vita izany dia nitodi-doha hody taty an-drenivohitra ny filoha Marc Ravalomanana sy ireo delegasiona niaraka tamin'ny lalana izay nandalovany toy ny tao Alakamisy Ambohimaha, Ambohimahasoa, Camp Robin,... dia tsy nandalo fotsiny ny filoha Marc Ravalomanana, fa nitafa sy nijery ny olana mahazo ireo mponina tamin'ireo tanana ireo. Toy ny ray amandreny sy zanaka izy ireo tamin'izany, ka dia nilaza ny tao ampony ireto farany. "Mijaly zahay Dada, mila anao miverina eo amin'ny fitondrana izahay. Manjaka ny tsy fandriampahalemana, ny ankizy tsy mianatra, sarotra ny fiainana ary tsy misy fijerena ny sosialim-bahoaka. Tamin'ny fotoana nitondranao mora ny sakafo toy ny vary, nisy ny fitsinjovana anay tantsaha amin'ny resaka zezika. Izao izahay tsy misakafo ara-dalana intsony satria ny varotra kely izay atao, tsy misy mpividy." Nampiseho ny maha tantsaha azy ny filoha Marc Ravalomanana, ka tena nihaino ny fitarainan'izy ireo ny tenany. Aza matahotra hoy izy, fa mbola ho avy ny fotoana hijerena anareo, fa mila maka fahefana isika amin'ny alalan'ny fifidianana madio raha te ho afaka amin'izao fahasahiranana izao. Teto dia nampisehoan'ny filoha Marc Ravalomanana ny maha tantsaha azy, ka tsy tantiny ny nahita ireo tanora niasa tany rehefa nandalo tao Ambohimahasoa ny tenany. Avy hatrany izy dia nirotsaka nanampy ireo zatovolahy, ka nampiseho azy ireo ny fahaizany miasa tany ary nanoroany ny zavatra tokony hatao amin'ny resaka fambolena. Hita taratra tamin'ny zava-nisy nandritra ny dian'ny filoha Marc Ravalomanana tany Ambohimahasoa iny, fa tena mifandray am-po amin'ny vahoaka Malagasy izy. Tsy nisy ny elanelana teo amin'ny roa tonta, fa tena mifampiresaka ohatra ny zanaka sy ray amandreny.

Helisoa

Etazonia, tetikasa Andao hifidy

Hampiroborobo ny fandraisan'ny mpifidy anjara amin'ny fifidianana

Miara-miasa i Etazonia sy i Madagasikara amin'ny fanamafisana ny andrimpanjakana demokratika malagasy mialoha ny fifidianana amin'ny taona ho avy, amin'ny alalan'ny tetikasa vaovao ho fanohanana ny fifidianana.

Natomboky ny Sampandraharaha Amerikana ho an'ny Fampandrosoana Iraisam-pirenena (USAID), ity hetsika vaovao ity, ka hanampy amin'ny fampitomboana ny fahalalan'ny besinimaro ny foto-kevitra demokratika, ny zo sy ny andraikitra manoloana ny fifidianana, ary ny fahalalan'ny olom-pirenena tsirairay momba ny fomba fandatsahambato. Hampiofana ny haino aman-jery sy ny firaisamonim-pirenena ihany koa ny tetikasa mba hamantatra, hitatitra ary hanohitra ny vaovao diso mandritra ny zotram-pifidianana.

Nanatevin-daharana ny Filohan'ny Komity Mahaleotena Mikarakara Fifi-dianana (CENI), Andriamatoa Arsène Andrianarisedo, ny Tale Generalin'ny USAID/Madagasikara, Ramatoa Anne N. Williams ny 12 desambra teo nampahafantatra ny tetikasa "Ndao Hifidy". Ny tetikasa, izay haharitra 18 volana ary mitentina 1,2 tapitrisa dolara (MGA 5,3 miliara), dia hiompana amin'ny fanabeazana olom-

Ny fampahafantarana ny tetikasa : Andao hifidy, iarahana amin'ny Amerikana.

pirenena. Natao izany mba hampiroboroboana ny fahalalana sy ny fahatokisan'ny olom-pirenena ny zotram-pifidianana sy ny fandraisana anjara amin'ny fifidianana 2023. "Atao laharam-pahamehana ny fanabeazana olom-pirenena satria hanampy amin'ny fampitomboana ny isan'ny mpanandray anjara amin'ny fifidianana izay antenaina hizotra araka ny tokony ho izy," hoy Ramatoa Williams. "Ity tetikasa ity dia manampy ny Malagasy

handray fanapahan-kevitra voahevitra tsara momba izay olona irin'izy ireo hitondra ny fahefana. Ndao Hifidy dia hotanterahan'ny Institut électoral pour une démocratie durable en Afrique (EISA). Ny EISA dia miasa amin'ny fampiroboroboana ny fifidianana azo antoka, ny demokrasia andraisan'ny rehetra anjara, ary ny kolontsain'ny zon'olombelona, sady manamafy ihany koa ny fitantanana sy ny demokrasia aty Afrika. Miara-miasa amin'i Mada-

gasikara toy ny « mpirahalaly mianala » ny goVERNemanta amerikana mianala mba hanamafisana ny mangarahara, hampiroboroboana ny fandraisan'ny olom-pirenena anjara amin'ny dingana demokratika, ary hanatsarana ny fanjakana tan-dalana. Nanomboka ny taona 2019, nanome 7 tapitrisa dolara ny USAID hanohanana ny demokrasia sy ny fitantanana eto Madagasikara.

Niaina

TONONKALO

RY SOLOMBAVA MARO AN'ISA

Hay ve depiote voageja fa tsy manana safidy Ireto mba mirehareha ho maro an'isa eto an-tanàna ? Mpanambola no mibaiko , mpanambola no mandidy Dia mifitsaka tanteraka , eny , hatramin'ny vavàna ?

Izany ve no mba voafidy hitondra tenin'ny vahoaka, Nefa vola no tompoina , vola no iankohofana ? Raha vao hoe voakitikitika na ny seza na kapoaka Dia ny mpanambola hatrany no elobe atao hialofana ?

Dia ahoana ireo vahoaka nolazaina fa arovana, Nefa maro no efa reraka , efa tsy mihinan-kanina ? Sao ny eny Tsimbazaza no efa feno fahalovana, Fa voatampina ny vavany ka dia modimody fanina ?

...Mpanara-maso ve `nareo sa tena hoe mpanaraka efa Ka izay hahazoana vola no hany tena tarigetra ? Mandiniha raha fomba ambany , ratsy sy mirefarefa, No ampiasainareo voafidy eo amin'ny sehatra rehetra !

TSIMIMALO (12-12-22)